

Ciutats que ja heu visitat

2005-06-30 12:00:57

Vicenç Llorca

Ciutats del vers

Perifèric Edicions, Catarroja, 2005

El viatge com a motor de la creació. Les ciutats visitades, viscudes, com a motiu poètic, com un lloc on trobar, com va escriure el poeta, aquella part de nosaltres que no sabíem que existia. El recurs, lluny d'ésser nou, ha estat conreat en infinitat d'ocasions al llarg de la història de la literatura. I ara és també l'eix central de *Ciutats del vers*, un poemari amb què Vicenç Llorca va guanyar la passada edició del Premi de Poesia "Benvingut Oliver" de Catarroja. En concret, tres ciutats que trobarem en les tres parts en què es divideix l'obra: Sevilla, Lisboa i Boston.

En "El vers de la memòria", dedicada a Sevilla, no és el poeta qui convoca a la ciutat amb els seus versos, sinó al contrari, ja que "som només l'estrany vers / de la memòria d'una ciutat". Per a Llorca, Sevilla són també els murs de pedra amarats de tot un aiguabarreig de cultures i de religions que hi han deixat el seu sediment, murs que resten necessàriament en silenci a l'espera de ser dits en veu alta, "paraules en silenci / que ens cal pronunciar".

La segona part, "Sol d'aigua", està dedicada a Lisboa, la ciutat abocada a l'estuari, d'aire líquid i d'hores lentes. I, sobretot, la ciutat de Pessoa, que hi és "arreu / i enlloc". De fet, un dels poemes més llargs del recull li està dedicat, "Ortografia del jo", uns versos que proven de poetitzar la famosa –i recurrent– *invenció* dels heterònims: "Pessoa / incorpora gent a l'ortografia, / escriu dinamitat, / ferit de jo / fins al punt on bastir i devastar / és la mateixa cosa". I, amb Pessoa, tots els tòpics lisboetes hi apareixen puntualment recollits: el fado, la *saudade*, els tramvies, l'estuari i l'amplíssima Praça do Comércio que s'hi obre, el barri del Chiado, el de la Baixa, el Bairro Alto, l'Elevador de Santa Justa –Lisboa per a turistes–, el *Tajo* –una paraula amb tradició en català com a *Teix*–, etc.

La part dedicada a Boston –"Arbres que reposen"– és, potser, la que menys presència de la ciutat en qüestió té i, per contra, la més interessant pel que fa als temes i al tractament d'aquests. Destaca, per exemple, "But let us begin", inspirat en la figura de Kennedy: una reflexió al voltant de la història del segle XX, de la dignitat de l'Home marcada pels morts de les dues Grans Guerres, per la imatge de devastació de ciutats senceres; i, tanmateix, l'esperança i la consciència que "som a la partida i hem de guanyar / la pau, potser no avui / ni tan sols demà / *but let us begin*".

En general, però, les ciutats d'aquest viatge no deixen petja, i el viatger –el lector– n'ix igual que hi havia entrat, sense amarar-se'n, sense haver-les pogut escoltar. Versos que no commouen, i que deixen una terrible –i ja habitual– sensació de *déjà vu*. La sensació d'estar malbaratant els teus viatges visitant, una vegada i una altra, els mateixos llocs.